

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจัดดำเนินการดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1
2. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 1 ทั้งฝ่ายนิเทศการศึกษา และฝ่ายแผนพัฒนา ทุกคน จำนวน 60 คน ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ฝ่ายที่ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงาน	จำนวน
1. นครปฐม	นิเทศการศึกษา	7
	แผนพัฒนา	3
2. นครบุรี	นิเทศการศึกษา	7
	แผนพัฒนา	6
3. ปทุมธานี	นิเทศการศึกษา	7
	แผนพัฒนา	6
4. สมุทรปราการ	นิเทศการศึกษา	8
	แผนพัฒนา	5
5. สมุทรสาคร	นิเทศการศึกษา	7
	แผนพัฒนา	4
รวม		60

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ประเภทของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบศึกษาเอกสาร แบ่งเป็น 3 ชนิด ดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของศึกษานิเทศก์ มีลักษณะให้เติมข้อความ และเลือกตอบ (Check-list) มีจำนวน 6 ข้อ โดยตามเกี่ยวกับเรื่อง เพศ อายุ อายุราชการ เวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และ

คู่มือทางการศึกษาของศึกษานิเทศก์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไป บัญชา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 มีลักษณะให้เติมข้อความและเลือกตอบ (Check-list) มีจำนวน 30 ข้อ โดยถามเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. งานที่ปฏิบัติตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

2. กระบวนการจัดดำเนินงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ประกอบด้วย

2.1 การวางแผน

2.2 การดำเนินงานตามแผน

2.3 การประเมินผลการปฏิบัติงาน (สพช. 2526 : 76)

3. ปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนในการจัดดำเนินงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

4. บัญชา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่เฉพาะงานของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) และแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended) มีจำนวน 20 ข้อ โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่เฉพาะงานทุกงานทั้งฝ่ายนิเทศการศึกษา 6 งาน และฝ่ายแผนพัฒนา 8 งาน โดยแต่ละงานสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. งาน/โครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1

2. กระบวนการดำเนินงานตามหน้าที่เฉพาะแต่ละงาน ประกอบด้วย

2.1 การวางแผน

2.2 การดำเนินงานตามแผน

2.3 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3. ปัญหา/อุปสรรค และวิธีแก้ไขในการปฏิบัติงานตามหน้าที่เฉพาะงาน
4. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหน้าที่เฉพาะงาน

ฉบับที่ 3 เป็นแบบศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) และแบบบันทึกรายละเอียดของข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจากเอกสาร คือ แผนงาน/โครงการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ ปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีของศึกษานิเทศก์ และรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของศึกษานิเทศก์ โดยศึกษาเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. ความสอดคล้องกันนโยบายในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
2. ความครอบคลุมงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
3. กระบวนการดำเนินงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
4. ผลการดำเนินงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

2. วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือขึ้นเองทั้ง 3 ฉบับ คือแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ และแบบศึกษาเอกสาร ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด การสร้างเครื่องมือดังกล่าวมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2524 แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

(สปช. 2524 : 14-27) รวมทั้งประสบการณ์ในการทำงานของผู้วิจัย และการสัมภาษณ์
ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 ทุกจังหวัด จากนั้นได้
สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้ครอบคลุมตัวแปรที่จะศึกษา

2.2 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 3 ฉบับ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

2.3 นำเครื่องมือที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอ
ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 ท่าน (ญาติคนพวก) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content
Validity) และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 นำเครื่องมือที่ได้รับคืนจากผู้ทรงคุณวุฒิ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
เพื่อปรับปรุงแก้ไขเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยัง
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อแจ้งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ทุกจังหวัด ในเขตการศึกษา 1 ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

2. ผู้วิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งการสอบถาม การสัมภาษณ์ และการศึกษา
เอกสารด้วยตนเองทุกจังหวัด โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 60 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ จำนวน
70 ฉบับ แบบศึกษาเอกสาร จำนวน 5 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 135 ฉบับ ได้รับคืนทั้งหมด 135
ฉบับ เป็นฉบับที่สมบูรณ์ 135 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ถึงรายละเอียดที่แสดงไว้ในตาราง
ที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบศึกษาเอกสารที่ส่งไปและได้รับคืน
จำแนกตามจังหวัด

ประชากรในจังหวัด	ส่งไป	ได้รับคืน	เครื่องมือที่สมบูรณ์	ร้อยละ
นครปฐม	25	25	25	100
นนทบุรี	28	28	28	100
ปทุมธานี	28	28	28	100
สมุทรปราการ	28	28	28	100
สมุทรสาคร	26	26	26	100
รวม	135	135	135	100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ไต่จากการสอบถาม การสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร มาตรวจสอบ
ความสมบูรณ์ และแยกประเภท ตรวจสอบนับความถี่ และวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไปตามหน้าที่ของ
ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด แยกวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน คือ

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้
การแจกแจงความถี่ และหาการร้อยละ

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไป ปัญหา/อุปสรรค
ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ใช้การแจกแจง
ความถี่ การหาการร้อยละ และการพิจารณาผลบวกของผลคูณระหว่างอันดับที่และน้ำหนักของอันดับที่
ความสำคัญของปัญหาและอุปสรรค

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ปัญหา/อุปสรรค
ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่เฉพาะงานแต่ละงานของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัด ใช้การแจกแจงความถี่ และการพิจารณาผลบวกของผลคูณระหว่างอันดับที่ และ
น้ำหนักของ อันดับที่สำคัญของปัญหาและอุปสรรค

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ที่ศึกษาจากเอกสาร ใช้การแจกแจงความถี่

การพิจารณาอันดับที่สำคัญของปัญหาและอุปสรรค

อันดับที่ 1	ให้น้ำหนักความสำคัญ 5
อันดับที่ 2	ให้น้ำหนักความสำคัญ 4
อันดับที่ 3	ให้น้ำหนักความสำคัญ 3
อันดับที่ 4	ให้น้ำหนักความสำคัญ 2
อันดับที่ 5	ให้น้ำหนักความสำคัญ 1

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$$\text{การร้อยละของคำตอบ} = \frac{\text{จำนวนความถี่ของคำตอบ} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบคำถาม}}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย